

Werkblad Basisonderwijs gastles Naomi Ehrlich

Beste leerlingen,

Wat mooi dat ik binnenkort bij jullie in de klas kom en het verhaal van mijn familie kom vertellen. Ik ben Naomi en ik ben geboren na de Tweede Wereldoorlog. Mijn verhaal gaat over mijn grootouders en over mijn vader Rudi. Het is een verhaal over vluchten omdat je niet kan zijn wie je bent. Het is een verhaal over onderduiken en moedig verzet. Hoe mijn vader als Joodse jongen de Tweede Wereldoorlog meemaakte en hoe dat later in zijn én in mijn leven een rol heeft gespeeld, daar ga ik het met jullie over hebben.

Voor mijn verhaal is het belangrijk dat jullie al wat weten over de Tweede Wereldoorlog. Kijk daarom het filmpje *De oorlog in zeven minuten* en beantwoord de vragen hieronder.

Generaties

Mijn vader is geboren tijdens de Tweede Wereldoorlog. Hij behoort tot de 'eerste generatie' overlevenden. Kinderen van deze mensen die ná de oorlog zijn geboren, noemen we de 'tweede' of zelfs 'derde generatie'.

a. Tot welke generatie behoor ik?

EERSTE GENERATIE

TWEDE GENERATIE

DERDE GENERATIE

b. Waar of niet waar: Mensen van de tweede generatie, die de oorlog niet zelf hebben meegemaakt, kunnen veel last hebben van wat er tijdens de oorlog is gebeurd

WAAR

NIET WAAR

Weetje:

Wist je dat een nazi iemand is die het eens was met Hitlers antisemitische ideeën en plannen?

NA DE OORLOG

Landelijk centrum na oorlogse gastsprekers WO2 tot nu

Tijdslijn

Deze tijdslijn gaat over de Tweede Wereldoorlog. Verbind de juiste jaartallen met de juiste foto's

Nederland is bevrijd en de weinige overlevenden keren terug naar Nederland

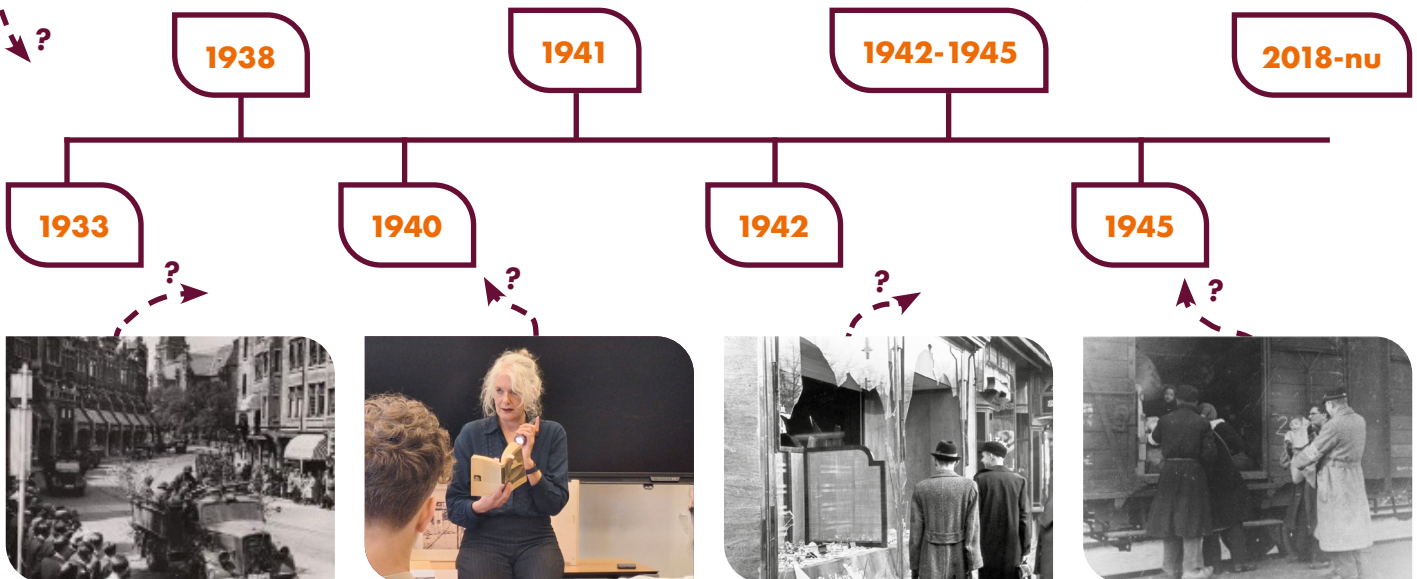
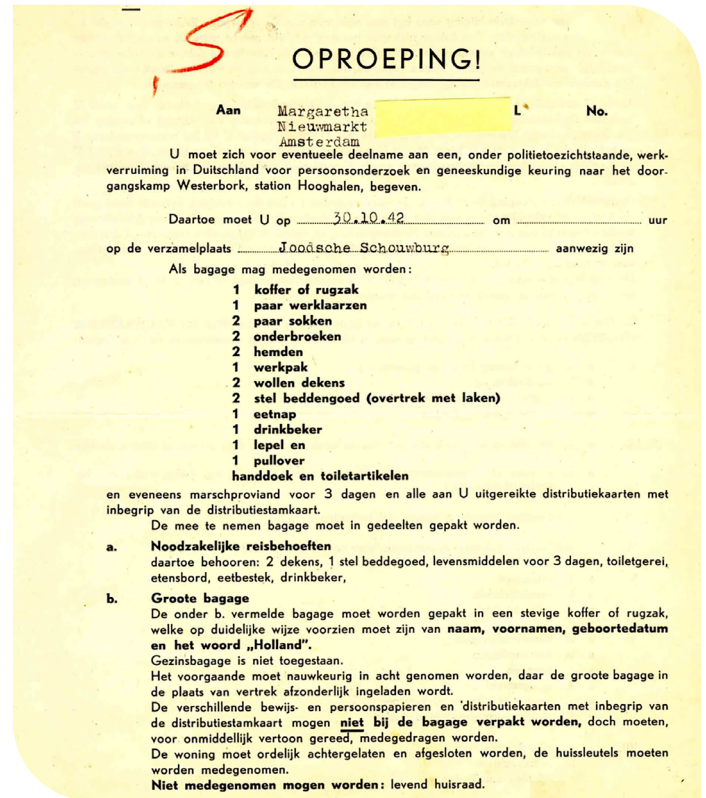

Joden worden opgeroepen zich te melden om te gaan 'werken' in kampen, de eerste mensen duiken onder

Anti-Joodse maatregelen worden ingevoerd en Joodse kinderen worden van school gestuurd

Adolf Hitler komt aan de macht en veel Joden vluchten uit nazi-Duitsland

Nederland wordt bezet door nazi-Duitsland en de nazi's zijn de baas in Nederland

Kinderen en kleinkinderen van overlevenden en slachtoffers van WO2 vertellen wat er met hun familie is gebeurd voor de klas

Huizen en winkels van Joden worden vernield. Het is vanaf dit moment moeilijk om uit nazi-Duitsland te vluchten

Joodse mannen, vrouwen en kinderen worden opgepakt en via Westerbork naar concentratiekampen gedeporteerd en vermoord

Onderduiken

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was het voor veel Joden heel moeilijk om nog te vluchten. Veel landen hadden besloten om geen Joodse vluchtelingen meer op te vangen, maar vluchten was geen optie meer. Daarom gingen sommigen Joden onderduiken. Er zaten in Nederland zo'n 28.000 Joden ondergedoken. Je zat als familie vaak niet bij elkaar op één onderduikadres, kinderen zaten vaak ergens anders ondergedoken dan hun ouders.

a. Wat had je allemaal nodig om onder te kunnen duiken?
Schrijf zoveel mogelijk dingen op.

b. Wat waren de risico's van onderduiken?
Wat kon er gebeuren?

c. Hoeveel Joodse mensen hebben denk jij de oorlog overleefd door onder te duiken?

Verzet

Tijdens de Tweede Wereldoorlog leven de meeste mensen gewoon verder en proberen zich niet of zo min mogelijk bezig te houden met de oorlog. Gelukkig komen er ook mensen in verzet tegen de nazi's en Nederlandse collaborateurs.

a. Wat was verzet volgens jou? Kruis aan:

Gewapende overvallen

Spionage acties

Onderduikers helpen

Verzetskranten maken

Koerierswerk

Persoonsbewijzen
vervalsen

b. Verzet kan ook iets heel kleins zijn, kun je een voorbeeld verzinnen?

c. Veel Joden sluiten zich aan bij het verzet, zoals mijn grootouders. Zij hielden zich bezig met het helpen van Joodse vluchtelingen. Waarom weten we zo weinig over de verhalen van Joodse verzetsmensen?

Weetje:

Wist je dat er vijf kampen in Nederland waren: Doorgangskamp Westerbork, Kamp Vught, Kamp Amersfoort, Kamp Erika en Kamp Schoorl. Mijn vader zat in kamp Vught en in kamp Westerbork.

Zie-denk-vraag

Bekijk de foto en beantwoord de volgende vragen

Bron: Ravensbrück.

Weetje:

Wist je dat Jodenhaat ook wel antisemitisme wordt genoemd?

Bekijk de foto en beantwoord de volgende vragen

a. Wat zie je allemaal op de foto?

b. Wat denk je waar deze foto over gaat?

c. Wat wil je over deze foto weten?

Zolang je naam wordt genoemd

Er zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog vanuit Nederland 107 duizend Joden gedeporteerd naar de concentratie- en vernietigingskampen. Slechts vijf duizend van hen overleefden dit. Er bestaat in Amsterdam een namenmonument waarop alle namen van deze slachtoffers staan genoemd. In de Joodse traditie leef je voort zolang je naam wordt genoemd. Dit namenmonument bestaat ook online, mijn familie staat er ook op.

Weetje:

Wist je dat er verschillende concentratiekampen bestonden? Mijn vader zat als kind in het concentratiekamp Bergen-Belsen en Theresienstadt.

Bronnen: Namenmonument, Amsterdam

a. Ga naar www.joodsmonument.nl en zoek op Herbert Uri Ehrlich.

b. Wat kun je allemaal over Herbert te weten komen?